

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

54 (739)

Ліпень 1963 г.

Год выдання 9-ы

І УСЁ Ж ЯНЫ ПРЫЕХАЛІ!

Як толькі вестка аб запрашэнні дзеяц нашых землякоў прыехаць на канікулы ў Савецкі Саюз дайшла да Англіі, бебурнацы паднялі гвалт.

— Не пусцім!

Праўда, на гэты раз яны не адважыліся палохаць бацькоў рознымі жахамі. Хто павярць! У мінулыя гады ў Беларусі пабывалі і дарослыя і малыя. Яны не дадуць схлусіць.

«Няма сумлеву, што дзеці, якія паехалі б у Савецкі Саюз, мелі б надзвычайныя канікулы», — цэдзяць праз зубы бебурнацы.

Вось тут, як кажуць, і закапаны сабака. Калі б на Радзіме было дрэнна, калі б дзеці нашых землякоў пабачылі руіны і галечу, бебурнацы толькі б паціралі з уцехі рукі — маўляў, хай паедуць і пабачаць. А тут, бачыце, надзвычайныя канікулы. І самае

страшнае для бебурнацаў тое, што, «прыехаўшы з добра наладжаных канікулаў, дзеці раскавалі б аб гэтым сваім ангельскім дзеяц у школе і... ніхто іх не мог бы западозрыць у палітычных матывах».

Хто не памятае хлопчыка з казкі Андэрсена, які сказаў тое, што ўбачыў:

— А кароль жа голы!

Столькі гадоў бебурнацы ткалі сабе вопратку з хлусні. І якісь там Петэр ці Жаклін вернецца ў Англію і адным шчырым праўдзівым словам здзярэ гэтую вопратку.

Як ні стараліся бебурнацы, але бацькі іх не паслухалі. Яны разважалі правільна: зрабіўшы адну памылку, не трэба рабіць другую. У чым вінаваты дзеці? Няхай яны ведаюць радзіму сваіх бацькоў.

Была яшчэ надзея ў бебурнацаў, што дзяцей толькі правязуць праз Беларусь. І гэта надзея рухнула. Дзеці нашых землякоў адпачываюць, як і ў мінулыя гады, у самым сэрцы Беларусі — у «Крыжоўцы» пад Мінскам. Разам з імі адпачываюць у цудоўным лесе сотні беларускіх дзяцей. Усім ім хапае і сонца, і паветра, і вады, і ежы — усяго што трэба, каб набрацца здароўя.

Бебурнац не быў бы бебурнацам, каб не збрахаў. І ў час

кампаніі супраць прыезду дзяцей на Радзіму сёй-той пусціў слязу. Маўляў, чаго нашым дзецям туды ехаць аб'ядаць няшчасных савецкіх дзяцей. Не будзем спрачацца, якія дзеткі шчаслівейшыя. Хай усім ім будзе — і ў Англіі, і ў Беларусі — добра, але прывядзем толькі адзін прыклад. Дзяцей у пільнерскім лагеры перыядычна аглядаюць урачы. Пасля агляду зубнога ўрача выявілася, што больш чым з сотні савецкіх дзяцей даўм ці тром хлопчыкам трэба было запламбіраваць хворыя зубы, у той час як у нашых гасцей, дзяцей землякоў, усім трэба лячыць па 5—10 зубоў. Мы спыталі, чаму гэта так?

— А нам, каб ісці да ўрача, трэба плаціць грошы, — растлумачыла выхавальніца гэтых дзяцей.

— Дык вось вы ў нас і запламбіруйце зубы, пакуль ёсць такая магчымасць зрабіць гэта бясплатна.

Савецкія дзеці не ведаюць, што такое плата за лячэнне. За імі ў школе наглядае ўрач, і калі ён заўважыць, што дзіця трэба падлячыць, ён прымае адразу меры.

І яшчэ адзін прыклад. Да нашых замежных гасцей прывязджаюць бабулькі, дзядулькі, дваяродныя сястрычкі і брацікі. Ім прыемна пабачыць сваіх родных, блізкіх. Колькі радасці ў гэтых сустрэчах!

Маленькую Клару цёця прывяла ў Мінскі ювеліры магазін і сказала:

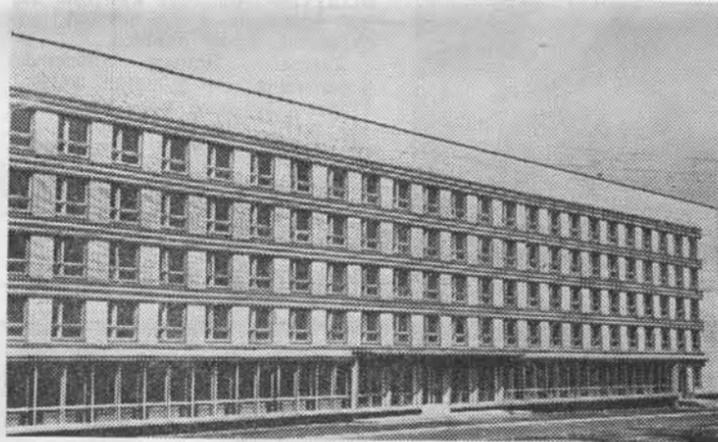
— Выбірай, што табе падабаецца.

Дзяўчынка паказала на залаты гадзіннік:

— Гэта.

Праз хвіліну гадзіннік быў на руцэ ў дзяўчынкі.

Можна, не ўсе дзеці вернуцца дадому з такімі каштоўнымі падарункамі, але ўсе яны прывязуць з сабой у сэрцы любоў да Радзімы сваіх бацькоў. І, вядома, раскажуць праўду аб ёй, тую праўду, якой баяцца ворагі Савецкай Беларусі. Гэта праўда не пашкодзіць англійскім дзецям. Наадварот, яна будзе спрыяць умацаванню разумення паміж народамі.

У Мінску, у раёне аэрапорта, пабудавана новая гасцініца «Спадарожнік». Разлічана яна на 300 чалавек.

Фота В. Лупейкі.

«РУСКИ ЦУД»

пачынае свой шлях па экранях Савецкай краіны

МАСКВА. У Крамлёўскім Палацы з'езду з трыумфам прайшла прэм'ера двухсерыйнай дакументальнай кінаэпапей Анелі і Андрэ Торндайк «Рускі цуд».

«Рускі цуд» пачынае свой шлях на Савецкай краіне з Крамля. Гэта сімвалічна і заканамерна: у Крамлі здзяйсняліся падзеі, змяняльныя для нашай краіны. З першых гадоў Савецкай улады ён стаў мозгам і сэрцам першай у свеце дзяржавы рабочых і сялян. Тут на ХХІІ з'ездзе КПСС была прынята праграма будаўніцтва камунізму — Камуністычны Маніфест нашай эпохі, у якім падагульнен саракагадовы шлях ра-

дзімы «Рускага цуду».

Усё гэта, вядома, не магло не прыйсці на памяць людзям, якім пашчаслівілася быць першымі гледачамі гераічнага фільма-паэмы. Яшчэ да пачатку прагляду ў зале адчуваўся эмацыянальны ўздзім, як гэта бывае ў дні ўрачыстасцей.

У перапынку паміж першай і другой серыямі шэсць тысяч гледачоў, што запоўнілі залу, ад усёй душы віталі аўтараў карціны Анелі і Андрэ Торндайк, прыехаўшую на прэм'еру ўрадавую дэлегацыю Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі на чале з намеснікам старшыні Савета Міністраў ГДР Аляксандрам Абушам.

Нямецкіх гасцей прадставіў старшыня Дзяржаўнага камітэта Савета Міністраў СССР па кінематаграфіі А. В. Раманаў.

— Я ганаруся, што належу да пакалення, якое перажыло ўсе падзеі, што натхнілі вас на гэты выдатны фільм, — сказаў, вітаючы аўтараў фільма, народны артыст СССР С. А. Герасімаў. Ён зачытаў прывітальны адрас Дзяржаўнага камітэта па кінематаграфіі і аргкамітэта Саюза кінарботнікаў СССР.

«Рускі цуд», — гаворыцца ў адрасе, — прыклад арганічнага зліцця высокіх ідэй, таленту і мастацкага майстэрства. Фільм дапамагае мільёнам гледа-

чоў розных краін знайсці ключ да разгадкі «Рускага цуду». Мы жадаем вамашу твору шчаслівага шэсця па экранях неабсяжнай савецкай зямлі і ўсяго свету.

На прэм'еры прысутнічалі намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР М. А. Лясечка, старшыня Дзяржаўнага камітэта Савета Міністраў СССР па культурных сувязях з замежнымі краінамі С. К. Раманоўскі, намеснік міністра культуры СССР І. І. Цвяткоў.

Сярод прысутных былі пасол Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі ў СССР Рудольф Дэлінг, іншыя замежныя дыпламаты.

Дзеці суайчыннікаў з Бельгіі на вакзале ў Мінску.

Фота М. Бурлага.

УДЗЕЛЬНІКАМ ІІІ МІЖНАРОДНАГА КІНАФЕСТЫВАЛЮ ў МАСКВЕ

Трэці Маскоўскі Міжнародны кінафестываль, як і папярэднія фестывалі, што адбыліся ў Маскве, праводзіцца пад дэвізам «За гуманізм кінамастацтва, за мір і дружбу паміж народамі!», які адпавядае самым надзённым інтарэсам і спадзяванням чалавецтва.

Маскоўскі фестываль з'яўляецца найбольш прадстаўнічым і дэмакратычным форумам сусветнага кінамастацтва. У ім прымаюць удзел 55 краін, у тым ліку краіны, якія нядаўна вызваліся ад каланіяльнага прыгнёту і наспяхова развіваюць сваю нацыянальную кінематаграфію. Маскоўскі фестываль выклікае велізарную цікавасць замежных грымдасцаў, таму што ідэі фестывалю блізкія і зразумелыя шырокім народным масам усіх краін.

Савецкія гледачы з адабрэннем і ўдзячнасцю сустраюць фільмы, якія глыбока і праўдзіва ўвасабляюць прагрэсіўныя ідэі нашага часу, прасякнуты высокім гуманізмам і патрыятызмам, усталёўваюць маральную і інтэлектуальную прыгажосць людзей і адказваюць на самыя вострыя пытанні сучаснасці непадкупнай праўдай мастацкіх вобразаў.

Ад імя Савецкага ўрада і ад сябе асабіста я рад вітаць удзельнікаў і гасцей ІІІ Маскоўскага Міжнароднага кінафестывалю ў сталіцы нашай сацыялістычнай Радзімы.

Горача жадаю кінамастацтва краін, прадстаўленых на фестывалі і ўсім яго ўдзельнікам і гасцям вялікіх творчых поспехаў у служэнні высокім ідэалам міру і дружбы паміж народамі!

М. ХРУШЧОУ.

СЛОВА БЕЛАРУСКІХ КІНЕМАТАГРАФІСТАЎ

МАСКВА. У гасцініцы «Масква» цяпер жывуць дэлегаты і госці ІІІ Міжнароднага кінафестывалю.

З самай раніцы стаяць ля гасцініцы «балельшчыкі» — масквічы, якія хочуць убачыць вядомых рэжысёраў і артыстаў, што з'ехаліся з усіх кантынентаў, каб прыняць удзел у гэтым самым прадстаўнічым форуме кінарботнікаў. Трэці раз збіраецца ў Маскве Міжнародны кінафестываль. І кожны раз тыя, каму давалося правесці ў сталіцы фестывальныя дні, вязуць адсюль самыя багатыя ўражанні.

Сярод гасцей фестывалю ў Маскве знаходзіцца вялікая група беларускіх кінарботнікаў.

— Мне, — расказвае кінарэ-

жысёр студыі «Беларусьфільм» М. М. Фігуроўскі, — пашчаслівілася быць і на І Маскоўскім кінафестывалі. Цяпер я прыехаў у Маскву як удзельнік трэцяга агляду сусветнага кінамастацтва. Вельмі прыемна, што сёлетні фестываль праводзіцца ў такой выдатнай зале Масквы, як Палац з'ездаў. Тут мы, творчыя работнікі кіно, зможам не толькі ўбачыць лепшае, што створана кінематаграфістамі свету за апошні час, але і абмяняцца мастацкім вопытам з калегамі, вывучыць дасягненні драматургаў і рэжысёраў, апэратараў і мастакоў, музыкантаў і акцёраў іншых краін.

А. ПЯТРОВА.

НАША РОДНАЯ ВЁСКА

Я нарадзіўся ў вёсцы Засулле і тут жыў больш за сорак год. Перажыў многае. Ды і ўсім, за выключэннем 10—12 гападароў, пры панскай Польшчы было цяжка. Чалавек толькі і думаў аб тым, каб назапасіць грошай і купіць хоць бы маленькі кавалачак зямлі. Лясы, лугі, нават вада належалі памешчыкам. Жыхары вёскі не маглі сабраць ні адной ягадзіны, ні аднаго грыба без дазволу памешчыка. Вось, напрыклад, у нас у вёсцы Засулле быў памешчык Круцкі, які закрыў усе дарогі. Каб дабрацца з вёскі Наваселле ў Засулле, трэба было праехаць 9 кіламетраў замест 2-х на прамой старой дарозе.

Не лепшыя адносіны да сялян былі і з боку польскай дзяржавы. Вучыцца селянін не меў не толькі магчымасці, але і права. Сын селяніна Аляксандра Шыманца Уладзімір скончыў 7 класаў у вёсцы Засулле і вырашыў паступіць у Вільнюскі электратэхнікум. Калі яму давалося здаваць экзамены, было ўказанне любой даной зрэзаць яго, таму што ў пашпарце значылася «беларус», а не «паляк». Да здзіўлення выкладчыкаў, юнак адказаў на такія пытанні, якія зусім не ўваходзілі ў праграму. Давалося прыняць. Але адна справа паступіць, а другая — вучыцца. Кватэра і вучоба больш каштавалі, чым уся гаспадарка Шыманца. За гады вучобы амаль уся маёмасць была прададзена, апрача таго, засталася многа даўгоў. Але ўсё ж Шыманец скончыў тэхнікум. Колькі яму давалося пахадзіць і пабіць паклоны, каб маючы дыплом, знайсці сабе работу.

Вось такая гісторыя адзінага беларуса з Засулля, якому ўдалося атрымаць дыплом. Больш за гэтыя гады з вёскі Засулля адукацыі не атрымаў ніхто.

За гады ж Савецкай улады ў нашай вёсцы 37 чалавек атрымалі вышэйшую адукацыю і 316 — сярэдняю.

Перыяд нямецкай акупацыі прынёс вялікія бедствы беларускаму народу, у тым ліку і жыхарам вёскі Засулля. Будынак школы быў разбураны нямецкімі салдатамі толькі таму, што ім спатрэбіліся сухія дрывы. Чатыры гады вясковыя дзеці нідзе не вучыліся.

Пасля вызвалення Беларусі ад фашыстаў Засулле стала хутка аднаўляцца. Цяжка пазнаць цяпер нашу вёску. Толькі ў самым цэнтры пабудаваны 72 новыя дамы. Цяпер у Засуллі чатыры вуліцы замест адной. На месцы будынка былой польскай паліцыі пабудавана бальніца, якую абслугоўваюць тры ўрачы, тры фельчары і 8 медсясцёр.

У нашай вёсцы ёсць добра абсталяваны ветэрынары ўчастак: тры ўрачы і санітар, апрача таго, у калгасе на фермах працуюць тры ветфельчары. У панскай Польшчы пра ветэрынараў лянэнне не мелі нават і ўяўлення.

Замест спаленай немцамі школы ў нашай вёсцы пабудавана школа-адзінаццацігодка, пра якую да 1939 года нельга было і марыць. Выкладаюць у ёй 25 настаўнікаў. Сярод настаўнікаў мае аднавяскоўцы Філічак Зінаіда, Сахар Васіль, Доўнар Міхаіл, Жыткоўскі Аляксандр, Паляшчук Фёдар і іншыя.

Нашы землякі, якія знаходзяцца далёка ад Радзімы, я думаю, не забылі свой родны край. Сумленныя людзі, што жывуць за мяжой і не могуць вярнуцца, радуюцца нашым поспехам, жывуць інтарэсамі Радзімы. Але ёсць і такія, нават выхадцы з нашай вёскі, якія паклёпнічаюць на наш край,

скажаюць нашу рэчаіснасць. Я звяртаюся да сваіх аднавяскоўцаў, якія жывуць за мяжой, асабліва да Уладзіміра Шыманца: не давайце магчымасці нашым ворагам уводзіць у зман людзей, адарваных ад Радзімы. Вашы родныя, Уладзімір Шыманец, жывуць добра, так, як і ўсе аднавяскоўцы. Ваша сястра Іра пабудавала сабе добры дом, сын Яраслаў працуе на фабрыцы ў Мінску. Зінаіда з мужам таксама жывуць у Мінску. Каля вашага дома вырас вялікі малады сад. У доме жыве толь-

ТОЛЬКІ ТРЫ ГАДЫ...

Машына імкліва адлічвае кіламетры, але дэмабілізаванаму салдату Яраславу Новіку не церпіцца.

— Хутэй бы. Тры гады дома не быў...

Свежае паветра румяніць малады твар. Машына, рэзка затармазіўшы на павароце, выскоквае на ўзгорак. Рэдкія прыдарожныя сосны ціха нахілілі свае кучаравыя галовы, пафарбаваныя ружовым промнем заходзячага сонца.

— Цяпер да Засулля рукой падаць, — усміхаецца Яраслаў, — кіламетры чатыры засталася...

І вось апошні пад'ём застаецца ззаду. Перад вачыма, як на далоні, вырысоўваецца вёска.

— Што гэта? — запытаў Яраслаў, паказваючы на вялікі белакаменны дом на ўскраіне сяла.

— Новая школа. — задаволена адказаў калгаснік.

— Здрава! А вуль там?

— Камбінат бытавога абслугоўвання.

— А гэта?

— Новае паштовае аддзяленне.

— Вось дык штука. — усміхнуўся Яраслаў, — тры гады прайшло, а тут колькі набудавалі, дзіву даецца...

Новае... Ясным промнем урываецца яно ў наша жыццё. Цяпер ужо такі час, калі кожны дзень пакідае добры след прыносіць новае ў наша жыццё.

У Засуллі добра памятаюць той час, калі на пальцах можна было палічыць усіх пісьменных.

Назаўсёды мінула тая пара.

Цяпер у вёсцы школа-адзінаццацігодка. У яе біяграфіі 8 выпускаў. За апошнія гады 316 навучэнцаў атрымалі атэстаты сталасці — пуцёўкі ў жыццё. Як не ганарыцца Антону Сідорчыку! Яго сын Пётр вучыцца ў сельскагаспадарчай акадэміі. Выпускніца школы Зіна Паляшчук ужо атрымала дыплом выкладчыка англійскай мовы, Іван Сянкевіч вучыцца ў інстытуце механізацыі сельскай гаспадаркі, Аляксандр Бельскі — ва ўніверсітэце. Такіх у Засуллі не адзін дзесяткі. За апошнія гады вышэйшыя навучныя ўстановы закончыла 37 чалавек, 14 займаецца ў вуну.

З кожным днём расце культура працаўнікоў вёскі. Цяпер чалавек не можа жыць без газеты, кнігі, часопіса. У Засуллі няма ніводнага двара, дзе б паштальён не быў жаданым госцем. Кожны дзень на пошту прыбывае 1 020 экзэмпляраў газет і больш 300 часопісаў. А вечарам на агеньчык у сельскі дом культуры заходзяць людзі. Да паслуг адных — бібліятэка і чытальня зала, другія з задавальненнем слухаюць гутарку або лекцыю, глядзяць новы кінафільм.

Калі запытаць у бібліятэкара Леаніды Доўнар, хто самы актыўны чытач, то яна з ахвотай назаве 60-гадовага калгасніка Рыгора Васільевіча Палешчука.

Цяпер на кніжнай паліцы тавоў у два разы больш, чым 4 гады назад, а чытачоў у бібліятэцы 511 чалавек.

Радзё. Яно шырока ўвайшло ў быт калгаснікаў. Цяпер у

кожным доме рэпрадуктар, многія калгаснікі маюць радыёпрыёмнікі і тэлевізары.

А хіба мала гаворыць аб паліпшэнні дабрабыту засульцаў тое, што за мінулы год сельмаг прадаў 60 швейных машын, сотні веласіпедаў, дзесяткі матацыклаў.

У вёсцы пабудаваны дзіцячы яслі-сад. Тут жывуць на поўным дзяржаўным утрыманні 25 дзяцей калгаснікаў.

Калі пад'язджаеш да Засулля, то адразу перад вачыма вырастае белы двухпавярховы дом. Гэта бальніца на 35 ложкаў. У дабротным памяшканні размешчана і амбулаторыя.

У камбінаце бытавога абслугоўвання ёсць швейная, шаўцкая майстэрні, цырульня. Адна толькі шаўцкая майстэрня выконвае за дзень каля 20 заказаў.

Некалькі слоў яшчэ аб адной важнай рысе ў жыцці калгасніка. Калі ідзеш па вуліцах вёскі, то заўважаеш — вакол новыя дабротныя дамы.

— Растуць яны ў нас, як грыбы, — гаворыць старшыня калгаса Мікалай Засмужац. — Толькі ў мінулым годзе 25 калгаснікаў справілі напаселле. А сёлета мы павіншваем з напаселлем яшчэ 30 сем'яў.

Многа змен адбылося ў жыцці засульцаў.

Яраслаў ехаў дадому і не ведаў, што з дапамогай калгаса яго маці будзе новы дом. Сёння ён закончаны. І Яраслаў разам са сваёй маці радуецца прыгожаму дабротнаму жыллю. Я добра помню, у якім доме жыла маці Яраслава Ірына Новік. Нізкі, з маленькімі вокнамі, домік быў цёмным і цесным. А зайдзіце ў цяперашні дом калгасніцы. Дабротная мэбля, радыёпрыёмнік. Багата, заможна жыве ў Засуллі не толькі Ірына. Мясоцыы калгас — моцная эканамічная гаспадарка, прыбытак якой склаўся ў год каля 500 000 рублёў. Праца добра аплочваецца.

А калі выйсці вечарам на ўзгорак і глянуць на нашу вёску! Сотнямі электрычных агнёў гараць яе вуліцы. Электрычнае святло не толькі свеціць у дамах, але дапамагае працаваць.

Антон ЮНЦЭВІЧ.

На здымках: 1. Хата Ірыны Новік. 2. Засульская сярэдняя школа. 3. Бальніца.

АБВЕЯНЫЯ СЛАВАЙ

5 ліпеня 1963 года споўнілася 20 гадоў з дня пачатку адной з буйнейшых падзей Вялікай Айчыннай вайны — Курскай бітвы. Гвардыі генерал-маёр артылерыі запаса В. В. Ігнацьеў, які цяпер жыве ў г. Лідзе, выступае з успамінамі аб гэтай вялікай перамозе савецкіх воінаў, якая назаўсёды застаецца грознай перасцярогай для агрэсараў, залатой старонкай славы і гонару нашага народа.

Курская бітва, бліскуча выйграная савецкімі войскамі, з'явілася адным з пераломных этапаў у гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Яна завяршыла працяглую і напружаную барацьбу Савецкай Арміі за захоп і ўмацаванне стратэгічнай ініцыятывы.

З вясны 1943 года на-

мецка-фашысцкае камандаванне ўзмоцнена рыхтавалася да рашаючай бітвы. Гітлер крыкліва абвясціў усяму свету са старонак сваіх газет і па эфіры: «Гэтым летам мы возьмем рэванш за Волгу».

Адсутнасць другога фронту ў Еўропе і татальная мабілізацыя далі магчымасць фашыстам сабраць для пераходу ў наступленне значныя сілы. Гітлераўцы разлічвалі акружыць і знішчыць савецкія войскі ў раёне паміж Арлом і Белгарадам. Тут фронт утвараў глыбокі выступ, накіраваны на захад. Цэнтрам дугі быў горад Курск, ад чаго

ўвесь выступ атрымаў назву «Курская дуга». У далейшым гітлераўскае камандаванне спадзявалася захапіць Курск, з ходу разagnaць наступленне на Маскву і ўзяццем сталіцы закончыць «усходні паход».

Для вырашэння гэтай задачы фашысты сканцэнтравалі ў раёнах на поўдзень ад Арла і Белгарада магутную групоўку войск, якая налічвала больш чым паўмільёна чалавек, каля 3 тысяч танкаў і самаходных гармат, больш чым 10 тысяч гармат і мінамётаў і 2 тысячы самалётаў. Асновай гэтай групоўкі з'яўляліся танкавыя і механі-

заваныя войскі, у складзе якіх былі цяжкія танкі «тыгр», «каралеўскі тыгр», «пантэра», а таксама звышцяжкія самаходныя гарматы «фердынанд», на якія гітлераўцы ўскладалі вялікія надзеі.

Савецкае камандаванне своечасова разгадала намер фашыстаў. Войскам Цэнтральнага і Варонежскага фронтоў было загадана стварыць глыбока эшаланіраваную, непераадольную абарону, у абарончых баях выматаць і абяскровіць групоўку праціўніка, а затым перайсці ў рашучае контрнаступленне. Непасрэдны ўдзел у распрацоўцы і ажыццяўленні плана

грандыёзнай бітвы прымаў таварыш М. С. Хрушчоў, які ў тую незабыўную дні быў членам Ваеннага савета Варонежскага фронту.

Савецкія воіны за тры месяцы выкапалі адных траншэй і хадоў злучэння амаль 10 мільёнаў метраў. Калі б усе гэтыя траншэй і хады злучэння расцягнуць у адну лінію, то яна працягнулася б ад Атлантычнага акіяна да Ціхага. Асабліва ўвага ў баявой падрыхтоўцы войск удзялялася адпрацоўцы прыёмаў барацьбы з цяжкімі танкамі. Палітычны апарат нашых войск правёў велізарную растлумачальную работу.

Да кожнага байца былі даведзены задачы надыходзячай бітвы.

У ноч на 5 ліпеня гітлераўскія афіцэры зачыталі сваім салдатам загад Гітлера аб наступленні. Фашысцкае камандаванне абяцала войскам поўны поспех: праз пяць дзён яны будуць у Курску, а да жніўня — у Маскве. Як бы ў пацвярджэнне непахіснасці поспеху інтэнданцтва забяспечыла нямецкіх салдат запасам харчавання толькі на 5 дзён.

Але фашыстам не ўдалося скарыстаць перавагу раптоўнасці. На дзвітку 5 ліпеня загрузаталі тысячы савецкіх гармат. Яшчэ не пачаўшы атакі, гітлераўцы панеслі адчувальныя страты.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

САГРЭТЫЯ СОНЦАМ РАДЗІМЫ

ТУТ УСЕ НОВА І ЦІКАВА

...Кларачка Бурыцкая прачнулася раней за ўсіх. Па пакоі ўжо бегалі вясёлыя сонечныя зайчыкі, праз адчыненае акно чуваць было, як мірна шапталіся сосны, ласкава шалясцела лісце бяроз. Дзяўчыцы не спалася. У яе пачалося новае жыццё—невядомае да гэтага часу жыццё ў піянерскім лагэры, на радзіме бацькоў.

Хутчэй хацелася даведацца, якое яно.

Астатніх дзяцей разбудзіў піянерскі горні. Яго прыемных вясёлых гукаў Клара не чула ніколі.

— Што гэта? — запытала яна ў суседкі па палаце, беларускай дзяўчыцы.

— Горні наш піянерскі, — растлумачыла тая. — Пад яго гукі мы паднімаемся, бжым на зарадку, ідзем у сталовую, кладемся спаць. Горні збірае нас на зборы, прагулку...

— Цікава, — сказала Клара.

І вось рэбаты нітакі расцягнуліся па лагернай тэрыторыі. У майках і трусіках пад задорную музыку алягчы яны на зарадку, каб пачаць дзень бадзёрымі, энергічнымі, жыццядараснымі.

Беларускія хлопчыкі і дзяўчычкі кожны год прыязджаюць у піянерскі лагер. Ім тут знаёма ўсё: кожны кусцік і дрэўца, рэжым і законы піянерскага лагернага жыцця. А вось для іх новых сяброў, з якіх пераважна большасць упершыню прыехала на радзіму бацькоў, усё новае. І гасці з-за мяжы стараюцца хутчэй увайсці ў жыццё сваіх ровеснікаў. Іх усё цікавіць, яны задаюць беларускім сябрам мноства пытанняў.

— Што такое лінейка? — пытаецца Пеця Васіленка, хлопчык з ФРГ, калі гарніст пратрубіў збор на лінейку.

— Разумееш, гэта наша піянерская традыцыя—дзень у лагэры пачынаецца з лінейкі. — гаворыць Жэня Андрэў. — Збіраюцца ўсе дзеці і рапартаюць сваім піянерскім вакалам, што ўсе рэбаты бадзёрыя і гатовы да выканання цікавых піянерскіх спраў.

— Гэта для парадку,—дапаўняе Жэню Валерык Беляковіч.

— Мне гэта падабаецца. — гаворыць Пеця Васіленка.

Праз некалькі мінут дзеці горда стаяць на лінейцы, упрыгожанай партрэтамі юных герояў, чырвонымі флажкамі.

Пасля лінейкі смачнае сытнае снеданне, а потым прагулка ў лес. У гэтым годзе ў Беларусі стаяць асабліва цёплыя дні. На яркім сонцы спеюць суніцы, чарніцы, брусніцы, пачынаюць з'яўляцца першыя грыбы.

— Я ніколі не бачыла так многа смачных ягад, — гаворыць Лена Арлова, і дзеці накідаюцца на сакавітыя спелыя ягады. Калі іх наеліся ўдасць, усё размясціліся на

Да дзяцей падбег лагерны сабачка Крошка.

злёнай паляцы і масавік Ірына Міхайлаўна Бандзевіч прапанавала дзецям спець. Аказалася, што і нашы гасці, і беларускія рэбаты добра ведаюць многа песень. І хутка па лесе разнеслася знаёмая ўсім мелодыя песні «Няхай заўсёды будзе сонца», потым спявалі «Падмаскоўныя вечары», «Дзеці розных народаў»...

ТАМАРУ ШАЎЧУК

ВЫБІРАЮЦЬ У САВЕТ

ДРУЖЫНЫ

Тут жа на паляцы дзеці вырашылі выбраць сваіх піянерскіх важакоў, лепшых, самых актыўных рэбат у Савет атрада і Савет дружыны. Адна за другой вылучаюцца кандыдатуры. Рэбаты спрачаюцца аб заслугах хлопчыкаў і дзяўчынак, якіх прапануюць у «начальнікі». І якая ж была радасць усіх дзяцей, асабліва нашых гасцей, калі Тамару Шаўчук з ФРГ прапанавалі выбраць членам Савета дружыны. Тамары растлумачылі, што

рыць Коля Вернікоўскі. — Ну, хто хутчэй, спрытней і прыгажэй праплыве?..

Вызначыць, хто лепш плавае, было цяжка. Усе аднолькава спрытныя, дужыя, смелыя і аднолькава добра ўжо навучыліся плаваць.

Калі дзеці ўдасць накупіліся, хтосьці прапанаваў пабудзіць рыбу.

— Гэта мой любімы занятак, — сказаў Пеця Васіленка. — Мой бацька, гамяльчанін, яшчэ ў дзяцінстве палюбіў рыбную лоўлю. Не пакінуў ён гэтай справы і цяпер, у ФРГ. Мы з ім ходзім на стронгу...

Пеця вырашыў, чаго б яму ні каштавала, злавіць рыбу, паглядзець, як яна ловіцца ў Беларусі і якая яна тут. Яму пашчаслілілася. На вудачку хутка папалася плотка.

У лагэры Анна Антонаўна, шэф-повар, засмажыла дзецям рыбу.

— Мала, але смачней за яе я, здаецца, нічога не еў, — сказаў Пеця.

Па кавалачку рыбкі дасталася і астатнім дзецям.

Начальнік лагэра Дзмітрый

ніца, яны задумаліся.

— Трэба павіншаваць яе так, як прынята ў нас віншаваць усіх імянінікаў, — вырашылі яны. Хлопчыкі пайшлі па палявыя кветкі, дзяўчычкі ўзяліся рыхтаваць розныя сувеніры, не захацела адстаць ад дзяцей Анна Антонаўна, шэф-повар. І яна ўзялася за справу.

Калі настаў час віншаванняў, беларускія дзеці цёпла і сардэчна павіншавалі Жаклін з шаснаццацігоддзе м. Падарылі ёй кветкі кнігі, сувеніры. Сярод падарункаў быў і вялікі імянінны пірог. Ён быў такім вялікім, што імянініца адна не змагла яго ўтрымаць. На дапамогу прыйшла маці Жаклін— Ніла Дзмітрэўна.

Дарэчы ў лагэры ў гэты

— Якія прыгожыя вашы піянерскія значкі, — гаворыць Лена Арлова.

ЯШЧЭ АДНА СУСТРЭЧА

Вестка аб тым, што ў лагер прыязджае яшчэ адна група дзяцей—з Бельгіі, хутка абляцела рэбат. І, вядома, яны вельмі ўзрадаваліся.

— Вось гэта здорава! Цяпер у нас будзе па-сапраўднаму інтэрнацыянальны піянерскі лагер,—з захапленнем гавораць рэбаты.

Пасля снедання ўсе дружыны пайшлі ў лес і поле па кветкі для навічоў.

У гадзіну дня піянеры выстраіліся стройнай лінейкай на прыгору ля лагэра. Пад'ехаў аўтобус, і гасці пад музыку і апладысменты выходзіць з машыны. Аня Сагуленка, Жыльберг Палукараў, Рауль Сарокін, Мітро Светлік, Пулет Дзім'янава і ўсе астатнія... Оля Волкатруб, піянерка першага атрада, цёпла вітала дзяцей з прыездам у лагер і заверыла іх, што месяц на бацькоўскай зямлі яны правядуць весела і цікава. Гасцям прыпаднеслі вялікія букеты кветак. Аніу Сямёнаўну Палукараў, кіраўніцу групы бельгійскіх дзяцей, вельмі кранула такая сустрэча. Яна, відаць, нешта хацела сказаць у адказ на цёплыя прывітанні, але на вочы нечакана наварнуліся слёзы, слёзы радасці.

Дзеці абіяліся і ўсе разам пайшлі ў лагер, дзе цэлы месяц яны будуць жыць, сагрэтыя сонцам Радзімы.

Г. ПАРОМЧЫК.

Дружба всего дороже. Дружба — это знамя молодежи...

яна павінна рабіць. Дзяўчычкі вельмі спадабаліся і тое, што яна разам з іншымі рэбатамі будзе засядаць у Савете дружыны, вырашаць самыя цікавыя пытанні піянерскага жыцця, і тое, што яна будзе кіраваць культурна-масавай работай у першым атрадзе.

Сябры павіншавалі Тамару з прызначэннем яе на «высокую пасаду».

ПРАГУЛКА ПА МОРЫ

Колькі радасці было ў нашых гасцей, калі ім сказалі, што непадалёк ад лагэра знаходзіцца Мінскае мора і пасля абедзеннага адпачынку дзеці пойдуць купацца. У 5 гадзін яны з ручнікамі накіраваліся да мора.

— Больш за ўсё на свеце люблю купацца, — гаворыць Лена Арлова з ФРГ.

— А мы, думаеш, не любім? — адказала адразу некалькі галасоў.

Апошнія пяцьдзесят метраў да мора рэбаты беглі бягом, і вось ужо цёплыя хвалі лашпаць іх целы.

— Давайце наладзім спаборніцтва па плаванні, — гаво-

Цімафеевіч паабяцаў набыць вудачкі для ўсіх дзяцей, якія жадаюць заняцца рыбнай лоўляй. Такіх аматараў знайшлося многа, і дзеці з радасцю ўспрынялі гэта паведамленне.

ІМЯНІННІЦА

Калі дзеці даведліся, што Жаклін Бавуа 5 ліпеня імяні-

дзень быў і рэдактар газеты «Голас Радзімы», беларускі пісьменнік Леанід Януаравіч Прокша. Ён падарыў Жаклін сваю нядаўна выдадзеную кніжку «Хлопчык у вялікіх чаравіках».

— Надоўга запомніцца мне дзень нараджэння ў піянерскім лагэры пад Мінскам, — сказала Жаклін.

РУЖАМІРУ

Гэтай дружбе крыху больш за сем гадоў, але ў яе кароткім календары — шмат добрых адзнак, прыгожых, шчырых праяў. Беларуская сталіца ўстанавіла блізкія грамадскія і культурныя сувязі з англійскім горадам Нотынгемам — радзімай славутага песняра Джорджа Байрана. Старонкі гэтай дружбы ўваходзяць у тую ж хвалоючую кніжку, якая расказвае пра сяброўства Ленінграда і Манчэстэра, Волгаграда і Ковентры, Свядлоўска і Бірмінгема.

У мінулым годзе пасля наведвання Мінска англійскімі турыстамі адна з нотынгемскіх газет пісала: «Многія з групы бывалі ў Мінску раней, і на іх зрабіў вялікае ўражанне рост жыццёвага ўзроўню ў параўнанні з папярэднім наведваннем. Яны былі, што жы-

хары Мінска лепш апранаюцца і лепш харчуюцца. Яны былі здзіўлены шпаркім ростам будаўнічых работ, якія даюць магчымасць пабудаваць у Мінску за адзін год 10.000 кватэр».

У часопісе «Брытыш-совет Фрэндыш» («Англа-савецкая дружба») з'явіўся вялікі артыкул Уільяма Ньюбалда пад загалоўкам «Будаўнікі Мінска». Уільям Ньюбалд па прафесіі архітэктар, і ў час наведвання Мінска ён падрабязна знаёміўся з метадамі работ мінскіх будаўнікоў. У сваім артыкуле ён піша: «У 1957 годзе мне сказаў, што ў Мінску плануецца да 1970 года забяспечыць кожную сям'ю асобнай кватэрай. І хоць у той час я аднёсся да гэтага скептычна, цяпер я не бачу прычын для сумнення ў тым, што гэта будзе выканана, нават улічваючы рост насельніцтва горада».

Цёпла адгукаецца нотынгемскі архітэктар аб жанчынах-будаўніках нашага горада: «Прыемна бачыць жанчын, якія працуюць побач з мужчынамі. На адной будоўлі, якую я наведваў гэтым летам, дзве стройныя маладыя жанчыны-тынкоўшчыцы (у рукавіцах) выдатна выконвалі сваю работу, а яшчэ адна дзяўчына кіравала вежавым кранам. І лепшы муляр Мінска таксама жанчына, мілага выгляду і вясёлы чалавек — тыповы прадстаўнік гэтай прафесіі».

У заключэнне Уільям Ньюбалд піша пра тое, што не толькі будаўнікі, але і ўсе жыхары Мінска прымаюць удзел у добраўпарадкаванні горада: «І гэта грандыёзнае сумеснае намаганне ўсіх жыхароў адлюстроўваецца ў іх вялікай асабістай гордасці за свой горад, таму што Мінск сёння — чудаўны горад».

Беларускае таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі і Мінскае гарадское аддзяленне Таварыства «СССР — Вялікабрытанія» пасылаюць у Нотынгем шмат рознастайных матэрыялаў, якія раскажваюць пра

жыццё і дасягненні мінчан і ўсіх працоўных нашай рэспублікі.

У дружбе шмат сардэчных праяў. Нотынгемская паэтэса Беці Парвін і кампазітар Гейз Кулер, ганаровы дырэктар і дырыжор Нотынгемскага сімфанічнага аркестра, напісалі песню «Для сяброў у Мінску». У мінулым годзе група турыстаў з Нотынгема прывезла гэту песню ў падарунак мінчанам.

Нотынгемскі спецыяліст па разведзенню і вырошчванню руж Хары Уіткрафт выказаў жаданне прыслаць у дар Мінску чаранкі свайго новага гатунку руж, які ён назваў «Мір». Цяжка прыдумаць лепшую назву для кветак, якія ўпрыгожваюць жыццё чалавека.

Так з дня на дзень мацнее і развіваецца дружба двух гарадоў — Мінска і Нотынгема. У гэтым годзе мінчане зноў будуць прымаць у сваім горадзе гасцей з Нотынгема, а прадстаўнікі Мінска змогуць пабываць у Англіі.

Мне вельмі прыемна было атрымаць ад вас пісьмо і даведацца, што супрацоўнікі рэдакцыі пабывалі у маёй роднай вёсцы, на зямлі, дзе я нарадзіўся і правёў дзяцінства. Ваша пісьмо я чытаў са слязьмі радасці. Кожная вестачка з Радзімы гаворыць нам аб тым, што пра нас не забылі. Яшчэ я вельмі вам удзячны за тое, што вы ні разу не напракнулі мяне ў сваіх пісьмах за маё мінулае. Я хоць і жыў на чужыне, але заўсёды быў і застаюся патрыстам сваёй Айчыны. Вельмі хачу пабываць на Радзіме. У думках я заўсёды з маймі роднымі, з народам. Я памятаю кожную сцяжынку, кожны кусточак каля сваёй вёскі, памятаю рачулку, у якой вудзіў рыбу. Але здзейсніць паездку на Радзіму пры ўсім маім жаданні я не ў стане — няма грошай. Я проста на старасці маю кавалак хлеба і дах над галавой.

АНТОН В.

ФРГ.

Ад душы віншую маю Радзіму і родны савецкі народ з новым вялікім дасягненнем у пакарэнні космасу. Асабліва паціці і здзіўленне выклікаў у нас палёт да зорак жанчыны. Мы жадаем вам яшчэ большых поспехаў.

А. МІКША

Бразілія.

Вось ужо год прайшоў з таго часу, як мы бачыліся ў нашай беларускай сталіцы. Адзіны год, але які багаты падзеямі. Сілы міру і прагрэсу трыумфальным крокам ідуць наперад, пракладваючы шлях да вольнасці і шчасця чалавецтва.

Наша савецкая навука і тэхніка яшчэ раз папоўнілі славу Радзімы. Савецкімі людзьмі здзейснены чарговы бяспрыкладны палёт у зорныя прасторы.

Асаблівае захапленне выклікае ў нас палёт у космас жанчыны. Першая ў свеце жанчына-касманаўт — савецкая. Мы з жонкай аднолькава раваліся гэтаму, хоць яна і англічанка. Жонка кажа, што інакш і быць не магло. І калі Саветы першымі паслалі мужчыну ў космас, то першая жанчына-касманаўт таксама павінна быць пасланцам нашай Радзімы. Мы ганарымся нашай Валлі і яе касмічным братам Валерыем Быкаўскім.

М. П.

Англія.

Дзяржаўнае выдавецтва БССР падрыхтавала да выдання альбом «Я люблю цябе, Мінск!», у якім змешчаны творы мастакоў, прысвечаныя беларускай сталіцы. Гэтыя работы ўяўляюць непаўторную, амаль дакументальную па дакладнасці абмалёўкі, напісаную з цёплым пацудом хроніку жыцця горада. Усё звычайна, проста ў карцінах, але ў кожным палатне відаць душа горада, яго накіраванасць у будучае, бо мастакі глыбока перасэнсоўваюць падзеі.

Сучасны Мінск узнік не на роўным месцы. У яго слаўная гісторыя. Яшчэ ў XIX стагоддзі ён — звязны заштатны губернска-гарад царскай Расіі. Жыццё яго было багата няшчасцямі, хваробамі, нястачай, голадам...

Час непазнавальна змяніў усё навокал. Толькі мастакі захавалі для нашчадкаў малюнк старога свету, убачышы які, пазнаеш веліч велізарных, сапраўды грандыёзных гістарычных пераўтварэнняў. Падарожжа ў мінулае — вось што ўяўляе серыя работ М. Дучыцы: «Мінскі дворык», «У старым Мінску», «Стары дом», «Гандлёвыя рады», «Ніжні кірмаш» і іншыя.

Мінск — горад багатых рэвалюцыйных традыцый, ён з'яўляецца цэнтрам дзейнасці бальшавікоў Беларусі і Заходняга фронту.

Незабытым падзеям прысвечана цікавая карціна Н. Воранава «Раніца ў Кастрычніку». Яна дзвяляе глыбей адчуць веліч сацыяльных змен, якія адбыліся ў жыцці краіны. Сюжэт карціны нескладаны: на хвілінку спыніўся рабочы патруль, горад дышае халадком восняскага туману, горад абуджаецца да новага жыцця.

Пра жыццё Мінска ў першыя дні Савецкай улады расказваецца ў графічных работах С. Раманава «Выступленне рабочых дружных», «Раззбраенне жандармерыі» і г. д., якія перадаюць подых рэвалюцыі, барацьбы.

Вялікі Кастрычнік адкрыў новую эпоху ў жыцці сучаснага Мінска — сталіцы суверэнай беларускай дзяржавы.

Будаўніцтва, падзеі ўнутранага жыцця, станаўленне новага чалавека, змены ў быццё — вось што адлюстроўваюць мастакі.

Стваральная праца нашага народа была спынена вераломным нападам гітлераўскіх зграй. Пасля панавання фашысцкіх нелюдзяў і іх памага-

тых — беларускіх нацыяналістаў у Мінску засталіся груды цэглы, шкла, жалеза, задымленыя папалішчы.

Малюнк А. Тычыны, М. Дучыцы, Б. Малкіна, В. Волкава, А. Кроля — гэта апавяданні аб горы і разбурэннях, аб мужнасці і гераізме.

Мінск стаў вядомы ўсяму свету сваёй гераічнай барацьбой, тым, што не скарыўся, а ўзняўся з руін маладым, прыгожым, адноўленым.

«Мінск 3-га ліпеня 1944 года» — так назваў сваю карціну стары беларускі мастак В. Волкаў. Глядзіш на яе — і здаецца, што яшчэ курыцца цэгла, непадалёк чуваць грукат бою. Але горад не мёртвы, ён жывы. Яго сэрца б'ецца. Непераможнае жыццё выйшла насустрач радасці, выйшла вітаць вызваліцеляў.

Жыццядарасна гучыць многафігурная кампазіцыя Я. Зай-

цава «Парад партызан у Мінску ў 1944 годзе». Не знешняй эфектнасцю дабіваецца мастак перадачы прыўзнятага святочнага настрою, а імкненнем выказаць праўду жыцця ва ўсёй яе складанасці.

Мінск аднаўляўся. З усіх куткоў нашай многанацыянальнай краіны ішлі сюды эшалоны — яны везлі вугаль, нафту, лес, экскаватары, станкі, вежавыя краны. І сярод руін узняліся кварталы светлых будынкаў, пралеглі шырокія вуліцы, з беларускіх лясоў прыйшлі ў сталіцу дрэвы.

Былыя партызаны жылі ў палатках і шалашах у сасновым бары Чырвонага Урочышча. Яны будавалі першы беларускі аўтамабільны завод, яны сталі рабочымі, майстрамі, мантажнікамі. І вось з канвеера сышоў прыгажун МАЗ — казачны волат з беларускім зубрам на радыятары.

М. Данцыг. «Новы Мінск».

Ю. Тышкевіч. «Сонечны дзень».

Т. СВЯТКОУСКАЯ.

(Пачатак на 2-й стар.)

Фашысцкае камандаванне пачало наступленне адначасова і на поўначы і на поўдні выстула. Савецкія войскі сустрэлі танкі і самалёты ворага агнём процітанкавай і зенітнай артылерыі. Выкаціўшы гарматы на прамую наводку, бяспрашна знішчылі артылерыю ўстапалі ў адзінаборства з «тыграмі» і «фердынандамі».

Тысячы прыкладаў незвычайнай стойкасці і мужнасці паказалі савецкія байцы ў бітве на Курскай дузе!

Мотастралковы батальён пад камандаваннем палітработніка беларуса А. Болбаса ў баі ля вёскі Прохараўка знішчыў больш чым 40 фашысцкіх танкаў. За праўленую адвагу і мужнасць капітану Болбасу прысвоена высокае званне Героя Савецкага Саюза. Танкіст Якаў Кабзар за адзін дзень падбіў і знішчыў 17 варожых танкаў. Пяць «тыграў» знішчылі Дзмітрый Сяргееў і Мікалай Худаў.

На пазыцыі батальёна гвардзейцаў капітана Бельгіна накіравалася ка-

ля сотні танкаў, за якімі ішла пяхота праціўніка. Процітанкавая ружжы, гранаты, бутэлькі з гаручай сумессю — усё было пушчана ў ход гвардзейцамі. Танкі ішлі хваля за хваляй. «Тыгры» прасавалі акопы. Аднак ніхто з гвардзейцаў не пахіснуўся. Як толькі танкі праходзілі акопы, гвардзейцы падымаліся і агнём прыцэпалі варожую пяхоту да зямлі.

У гэтым баі батальён Бельгіна адбіў 11 атак варожай пяхоты і танкаў. Дважныя гвардзейцы спалілі і падбілі 39 танкаў і знішчылі 850 гітлераўскіх салдат і афіцэраў. Афіцэрам-гвардзейцам Бельгіну і Ільясаву і гвардыі сержанту Зорыну было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза.

Савецкая авіяцыя заваявала і моцна ўтрымлівала перавагу ў паветры. Толькі ў першы дзень бітвы пад Курскам нашы лётчыкі правялі больш чым 250 паветраных баёў, збіўшы 106 варожых

самалётаў. Бяспрыкладны гераізм праявіў адважны сын беларускага народа, ураджэнец Віцебскай вобласці лётчык-знішчальнік старшы лейтэнант Аляксандр Гаравец, які збіў 7 ліпеня 1943 года дзевяць варожых бамбардзіроўшчыкаў. Такі выпадак у баявой практыцы быў занатаваны ўпершыню. У няроўнай сутычцы з ворагам Аляксандр Гаравец загінуў, і яму пасмяротна было прысвоена высокае званне Героя Савецкага Саюза.

Савецкія войскі ва ўпартых абарончых баях аб'яскровілі наступаўшага праціўніка. На Арлоўска-Курскім напрамку вораг быў прыпынены 9 ліпеня, а на Белгарадска-Харкаўскім — некалькімі днямі пазней.

Як толькі абзначыўся прагал нямецка-фашысцкага наступлення, войскі перайшлі ў рашучае контрнаступленне. 5 жніўня савецкія войскі авалодалі Арлом і Белгарадам. У гэты дзень сталіца нашай Радзімы Масква

ўпершыню азарылася яркімі ўспышкамі пераможных салютаў у гонар доблесных савецкіх войск, якія вызвалілі Арл і Белгарад.

Працягваючы развіццё наступлення, савецкія войскі разграмілі галоўныя сілы Арлоўскай і Белгарадска-Харкаўскай групавак праціўніка, выйшлі да Бранска, вызвалілі Харкаў.

За месяц баёў савецкія войскі на Курскай дузе знішчылі 4 600 танкаў, 1 600 гармат, 2 400 самалётаў праціўніка і больш чым 120 тысяч салдат і афіцэраў.

Перамога пад Курскам завяршыла карэнны пералом у ходзе Вялікай Айчыннай вайны і ўсёй другой сусветнай вайны. Савецкая Армія канчаткова вырвала з рук ворага стратэгічную ініцыятыву і паставіла нямецка-фашысцкую армію перад катастрофай.

Поўнасцю быў развезены міф аб «сезоннасці» наступальных аперацый Савецкай Арміі. Савецкія воіны даказалі, што яны ўмеюць і летам наступаць гэтак жа паспяхова, як і зімой.

Даўно адшумелі ваенныя навалы над нашай зямлёй. Засыпаны варонкі і траншэі, заараны акопы. На месцы былых руін выраслі прыгожыя гарады, новыя заводы, фабрыкі, шахты. Савецкія людзі заняты працай, яны будуць свой прасторны, светлы камуністычны дом. Але ў нашага народа добрая памяць. Ён пільна сочыць за каварнымі падкопамі імперыялістаў і асабліва за агрэсіўнымі мерапрыемствамі цяперашніх пераёмнікаў Гітлера.

Савецкая краіна цяпер не тая, што была два дзесяцігоддзі назад. Не тыя цяпер і нашы Узбро-

еныя Сілы. Яны маюць самыя дасканалыя сродкі абароны Радзімы — атамную і тэрмаядзерную зброю, ракеты ўсіх радыусаў дзеяння, падтрымліваюць на належнай вышыні ўсе віды ваеннай тэхнікі і зброі.

Адзначаючы 20-годдзе Курскай бітвы, савецкія воіны, цесна згуртаваныя вакол Камуністычнай партыі, натхнёныя рашэннямі чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС, поўныя непахіснай рашучасці захоўваць і панажаць гераічныя баявыя традыцыі арміі і флоту — традыцыі беззапаветнага служэння народу, справе камунізму. Магутныя і непераможныя Узброеныя Сілы СССР пільна стаяць на сваім пасту.

В. ГІНАЦЬЕУ,
гвардыі генерал-маёр
запасу.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС
Мінск, Ленінскі праспект, 77.
Дом Друку, Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».